Fer front al sofriment



Per PepMaria el ds., 15/09/2012 - 09:00

« Si Déu existís, no permetria tant de sofriment al món »Quants cops hem sentit aquest argument? Quants cops el formulem nosaltres mateixos?Es tracta d'un argument profund, que ha fet vessar molta tinta.Ens hi acostem, respectuosament, a fi d'oferir raons per a combatre una possible conseqüència d'aquest argument: la desesperança i la desmobilització a l'hora de fer front al sofriment.....Un dels arguments que més circula avui en dia en relació amb l'existència de Déu es relaciona amb el problema del sofriment, i es pot resumir de la següent manera: 1) Si Déu existís, no permetria el sofriment del món; 2) Hi ha sofriment al món, 3) PER TANT: Déu no existeix. El principal problema que trobo a aquest argument és que sembla anar unit a la desesperança i a la desmobilització a l'hora de fer front al sofriment. Com si del punt 3 es deduís un punt 4:4) PER TANT: No hi ha esperança que les coses canviïn: no cal preocupar-se per fer front als sofriments. Però hi ha formes alternatives d'acostar-se al sofriment que no porten a la desesperança o la desmobilització. Una d'elles passa per no plantejar la qüestió del sofriment en termes abstractes o generals (*el sofriment del món*) sinó en termes concrets (*tal sofriment concret que afecta a tal persona, o a tal grup social, o a tal país*). Les situacions específiques de sofriment permeten aprofundir en l'anàlisi de causes, en mecanismes de solució per a aquests problemes o en accions concretes que retornen l'esperança tot mostrant que hi ha coses eficaces a fer. Aquest pas des del sofriment abstracte i general als sofriments concrets és més difícil de justificar. La justificació no passa per l'exposició d'arguments lògics o abstractes, sinó per la narració de les històries concretes dels qui estan fent front a tal o tal altra situació de sofriment. En altres paraules: les raons de l'esperança i de l'acció es desprenen de la història d'una persona concreta o d'un grup humà concret, que han interpretat el sofriment i s'hi han enfrontat.Algunes d'aquestes històries em porten a indicar que *fer front al sofriment* vol dir tres coses:En primer lloc, *no girar-li l'esquena*. Tot i que estem més inclinats a mirar realitats agradables, és important educar la nostra mirada perquè no tanqui els ulls a situacions de patiment. La temptació de girar el cap és forta, tal com diu Bob Dylan:"How many times must a man turn his headPretendign he just doesn't see?.The answer my friend is blowing in the wind..." "Quants cops haurà l'home de girar el capPer tal de no veure-hi clar?Això amic meu tant sols ho sap el vent..."En segon lloc, *lluitar contra les causes* del sofriment. Lluitant contra les malalties des de la medicina, i contra la pobresa, al desigualtat o la marginació des del treball per la justícia. En aquesta lluita, tal vegada caldrà ser ferms contra les causes del sofriment, i en canvi no deixar mai d'estimar les persones que causen aquest sofriment. Odiar el sofriment i estimar els qui el causen.I en tercer lloc, *acompanyar les persones* que sofreixen sense esperança que el seu dolor pugui desaparèixer. La companyia no elimina el sofriment però el pot fer més suportable: pot ajudar els qui sofreixen a acceptar llur situació i portar vides amb sentit malgrat tot. Les situacions límit d'acompanyament del sofriment tenen a veure amb la mort. I aquí de nou, penso que orienta referir-se a històries concretes de persones que viuen en proximitat amb la mort i tanmateix segueixen cordialment connectats amb el seu entorn. Persones que tenen la mort a prop però segueixen interessades i preocupades pels altres, treballant (més o menys), essent cordials amb els qui els ajuden, reciclant les escombraries, tenint l'habitació ordenada, mirant les notícies per saber què passa al món, etc. Aquestes persones, que sempre agraeixen la companyia, ja estan vencent la mort *abans* de morir. Fer front al sofriment cansa. Però també transforma la pròpia vida i li confereix una qualitat interior que l'Evangeli anomena la *benaurança*. La benaurança és un sentiment, una certesa interior, que alhora ens impulsa a seguir sent solidaris i reforça la certesa que Déu ens acompanya. "Benaurats els compassius: Déu se'n compadirà" (Mt 5,7). De nou: no un Déu abstracte ("Si Déu existís, no hi hauria sofriment") sinó el Déu concret de l'Evangeli. El Déu que en Jesús s'ha fet solidari des de dins de tots els sofriments humans. El Déu que, retornant Jesús a la Vida, ha vençut la mort *després* de morir.